

Marek Holly

Ośrodek Naukowo–Dydaktyczny Bieszczadzkiego Parku Narodowego
ul. Bełska 7, 38–700 Ustrzyki Dolne
marekholly@wp.pl

Received: 30.06.2006

Reviewed: 28.07.2006

PIERWSZE STANOWISKO TRASZKI ZWYCZAJNEJ *TRITURUS VULGARIS* NA TERENIE BIESZCZADZKIEGO PARKU NARODOWEGO

*The first site of the smooth newt *Triturus vulgaris*
within the Bieszczady National Park area*

Abstract: Smooth newt *Triturus vulgaris* as the lowland species is very rare in Bieszczady Mts. In June 2006 this species was found for the first time in the area of Suche Rzeki (the Bieszczady National Park). Occurrence of one male of the smooth newt *Triturus vulgaris* in an artificial pond was encountered on the inspection during the educational classes. This small pond is frequently inhabited by some other amphibians like: montadons newt *Triturus montandoni*, crested newt *Triturus cristatus*, yellow bellied toad *Bombina variegata*, and many invertebrates species.

Traszka zwyczajna *Triturus vulgaris* (Linnaeus, 1758) jest płazem bardzo rzadko spotykanym w Bieszczadach. Dotychczas wykazano ją jedynie z 4 stanowisk (Rajskie, Dwerniczek, Procisne, Wola Michowa) położonych poza obszarem BdPN (Świerad 1988; Głowaciński i in. 1995a). Wszystkie wyżej wymienione lokalizacje mieszczą się w zakresie wysokości 425–555 m n.p.m.

Kolejne badania (Błazuk 2004) potwierdziły występowanie traszki zwyczajnej w dolinie Sanu na pięciu stanowiskach, w zakresie 550–600 m n.p.m. Wszystkie opisane stanowiska obejmowały gęsto zarośnięte zbiorniki wodne o stosunkowo czystej wodzie, w których odnotowano po jednym samcu w dobrze rozwiniętej szacie godowej.

W czerwcu 2006 stwierdzono obecność jednego samca traszki zwyczajnej *Triturus vulgaris* w oczku wodnym w pobliżu stacji terenowej BdPN w Suchych Rzekach. Prawdopodobnie ten sam osobnik (samiec) został stwierdzony dwukrotnie podczas zajęć dydaktycznych 9.06.2006 oraz 19.06.2006, jest to więc pierwsze pewne wystąpienie tej nizinnej traszki na terenie Parku, na wysokości nieco powyżej 600 m n.p.m. We wzmiankowanym oczku wodnym regularnie spotyka

się traszkę karpacką *Triturus montandoni* oraz sporadycznie traszkę grzebieniastą *Triturus cristatus* (B. i C. Ćwikowscy, dane niepubl.), co potwierdza opinię Rafińskiego i Babika (2003) o współwystępowaniu naszych traszek w tych samych zbiornikach wodnych. Ponadto oczka wodne są miejscem występowania i rozrodu kumaka górskiego *Bombina variegata* oraz licznych bezkręgowców wodnych charakterystycznych dla wód stojących (chrząszcze, ważki, dwuskrzydłe).

Znaczenie oczek wodnych dla ochrony płazów oraz niektórych bezkręgowców wodnych było podkreślane wielokrotnie (Głowaciński i in. 1995a, 1995b; Holly 2003).

Obecnie w przypadku pierwszego stwierdzenia traszki zwyczajnej nie wykazywanej dotychczas w granicach BdPN znajdujemy wyraźne potwierdzenie znaczenia oczek wodnych dla ochrony i zachowania bogactwa fauny.

Literatura

- Błażuk J. 2004. Herpetofauna doliny Sanu pod Otrytem i terenów przyległych (Bieszczady Zachodnie). Część I. Płazy, Parki nar. Rez. Przyr. 23: 581–606.
- Głowaciński Z., Profus P., Fijał J., Wuczyński A. 1995a. Płazy i gady Bieszczadzkiego Parku Narodowego i jego otoczenia. Inwentaryzacja, ocena zagrożeń i propozycje rozwiązań ochronnych (maszyn.).
- Głowaciński Z., Profus P., Fijał J. 1995b. Herpetofauna Bieszczadów Polskich i jej ochrona. Roczniki Bieszczadzkie 4: 264–270.
- Holly M. 2003. Monitoring zasiedlania oczek wodnych w dolinie Wołosatki przez bezkręgowce i drobne kręgowce. Roczniki Bieszczadzkie 11: 249–257.]
- Rafiński J., Babik W. 2003. Traszka grzebieniasta. W Atlas Płazów i gadów Polski. (red. Z. Głowaciński, J. Rafiński). Biblioteka monitoringu Środowiska. Inspekcja Ochrony Środowiska. Instytut ochrony Przyrody, PAN Warszawa–Kraków.
- Świerad J. 1988. Płazy Karpat Polskich w ujęciu wertykalnym. Inst. Kształcenia Nauczycieli w Warszawie, Oddział Doskonalenia Nauczycieli w Katowicach. Katowice, ss. 195.